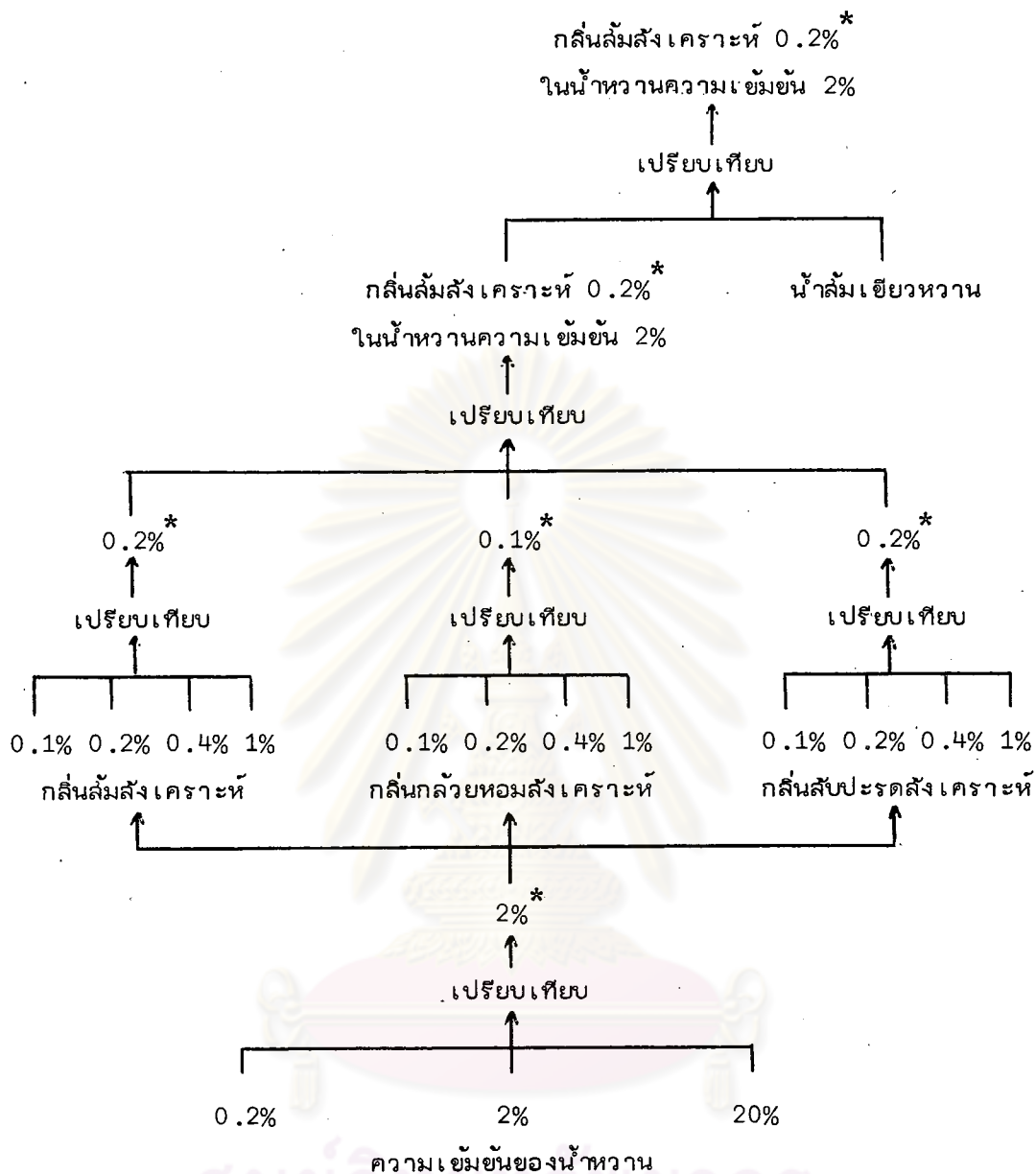

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

ทำการเลี้ยงโคโลนีของ *Armigeres subalbatus* ขึ้นในห้องปฏิบัติการที่มีอุณหภูมิ 26-29 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 66-74% สำหรับใช้ในการศึกษาความชอบของยุง *Armigeres subalbatus* ในการกินน้ำหวาน และผลต่อการวางไข่ ผลการทดลองพอสรุปได้ ดังนี้

1. ยุง *Armigeres subalbatus* มีวงจรการกินน้ำหวานคล้ายคลึงกันในน้ำหวาน ความเข้มข้น 0.2%, 2% หรือ 20% และมีการกินน้ำหวานมากในช่วงเวลาระหว่าง 17.00-06.00 นาฬิกา
2. การเปรียบเทียบความชอบของยุง *Armigeres subalbatus* ระหว่างน้ำหวาน ความเข้มข้น 0.2%, 2% และ 20% พบว่ายุงชอบน้ำหวานความเข้มข้น 2% มากที่สุด
3. การทดสอบความชอบของยุง *Armigeres subalbatus* ต่อความเข้มข้น 0.1%, 0.2%, 0.4% และ 1% ของกลิ่นส้ม กล้วยหอม และสับปะรดสังเคราะห์ในน้ำหวานความเข้มข้น 2% ปรากฏว่ายุงชอบกลิ่นส้มสังเคราะห์ 0.2% กลิ่นกล้วยหอมสังเคราะห์ 0.1% และกลิ่นสับปะรดสังเคราะห์ 0.2%
4. การเปรียบเทียบความชอบของยุง *Armigeres subalbatus* ระหว่างกลิ่นส้มสังเคราะห์ 0.2% กลิ่นกล้วยหอมสังเคราะห์ 0.1% และกลิ่นสับปะรดสังเคราะห์ 0.2% ในน้ำหวานความเข้มข้น 2% พบว่ายุงชอบกลิ่นส้มสังเคราะห์ 0.2% ในน้ำหวานความเข้มข้น 2% มากที่สุด
5. การเปรียบเทียบความชอบของยุง *Armigeres subalbatus* ระหว่างกลิ่นส้มสังเคราะห์ 0.2% ในน้ำหวานความเข้มข้น 2% กับน้ำส้มเขียวหวาน ปรากฏว่ายุงชอบกลิ่นส้มสังเคราะห์ 0.2% ในน้ำหวานความเข้มข้น 2% มากกว่า (ข้อ 2-5 รูปภาพที่ 15 ประกอบ)
6. การเปรียบเทียบชีววิทยาบางประการระหว่างยุง *Armigeres subalbatus* ที่เลี้ยงด้วยแพนวิตามินซีรับ 5% น้ำหวานความเข้มข้น 2% และน้ำส้มเขียวหวาน โดยให้กินเลือดจากหนูแฮมสเตอร์สีทองเพียงครั้งเดียว พบว่ายุงเหล่านี้เริ่มวางไข่หลังจากกินเลือดแล้ว 2 วัน

ภาพที่ 15 แผนผังแสดงการเปรียบเทียบความชอบของยุง *Armigeres subalbatus* ในการกินน้ำหวาน

หมายเหตุ * หมายถึงความเข้มข้นของน้ำหวาน หรือกลิ่นผลไม้สังเคราะห์ที่ยุงชอบมากที่สุด

ยุงที่เลี้ยงด้วยแพนวิตามินชัรบ 5% สามารถวางไข่ได้นานที่สุดถึง 27 วัน ค่าเฉลี่ยของไข่ต่อตัว
 สูงที่สุดเท่ากับ 111.13 ฟอง และอายุเฉลี่ยของยุงตัวเมียสูงที่สุดเท่ากับ 27.4 ± 8.06 วัน ซึ่ง
 อายุเฉลี่ยของยุงตัวเมียในยุงที่เลี้ยงด้วยแพนวิตามินชัรบ 5% สูงกว่าในยุงที่เลี้ยงด้วยน้ำส้ม-
 เขียวหวานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในยุงที่เลี้ยงด้วยน้ำส้ม เขียวหวานมีค่าเฉลี่ย
 ของการวางไข่ต่อตัวต่อวันสูงที่สุดเท่ากับ 10.81 ฟอง อัตราการฟักตัวของไข่สูงที่สุดเท่ากับ
 69.41% และอัตราการอยู่รอดจากไข่จนเป็นตัวเต็มวัยสูงที่สุดเท่ากับ 54.64% ซึ่งค่าเฉลี่ย
 ของการวางไข่ต่อตัวต่อวันในยุงที่เลี้ยงด้วยน้ำส้ม เขียวหวานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ายุงที่เลี้ยงด้วย
 แพนวิตามินชัรบ 5% อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สำหรับระยะเวลาของการ
 เจริญเติบโตของลูกน้ำ และช่วงอายุของยุงตัวเมียในยุงที่เลี้ยงด้วยแพนวิตามินชัรบ 5%
 น้ำหวานความเข้มข้น 2% และน้ำส้ม เขียวหวานมีระยะเวลาใกล้เคียงกัน คือมีระยะฟักไข่ที่สั้น-
 ที่สุดเท่ากับ 2-4 วัน ระยะเวลาของการเจริญเติบโตที่เร็วที่สุดของลูกน้ำทั้ง 4 ระยะเท่ากับ
 1-2, 1-2, 1-3 และ 3-6 วัน ตามลำดับ ระยะสั้นที่สุดของดักแด้เท่ากับ 2-4 วัน และ
 ช่วงอายุของยุงตัวเมียเท่ากับ 12-41 วัน พอสรุปได้ว่า ยุง *Armigeres subalbatus* ที่
 เลี้ยงด้วยแพนวิตามินชัรบ 5% ให้ลูกหลานมากกว่าในยุงที่เลี้ยงด้วยน้ำหวานความเข้มข้น 2%
 และน้ำส้ม เขียวหวาน

ข้อเสนอนแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ จะเห็นว่าน้ำหวานที่เหมาะสมสำหรับเป็นอาหารของยุงตัวเต็มวัย
Armigeres subalbatus ในห้องปฏิบัติการคือ แพนวิตามินชัรบ 5% และเมื่อพิจารณาอัตรา
 การอยู่รอดของยุงจากไข่จนเป็นตัวเต็มวัย ไม่ว่าจะเป็นยุงที่เลี้ยงด้วยแพนวิตามินชัรบ 5% หรือ
 น้ำหวานความเข้มข้น 2% หรือน้ำส้ม เขียวหวาน อยู่ในอัตราที่ต่ำมาก นับว่าเป็นปัญหาอย่างหนึ่ง
 ในการที่จะเลี้ยงยุงชนิดนี้ให้ได้จำนวนมาก ๆ เพียงพอสำหรับการทดลอง ดังนั้นน่าจะมีการศึกษา
 ทหาริการเลี้ยงยุง *Armigeres subalbatus* เพื่อให้มีอัตราการอยู่รอดจากไข่จนเป็นตัวเต็มวัย
 สูงขึ้น นอกจากนี้จากการศึกษาความชอบของยุงต่อกลิ้นส้ม กล้วยหอม และสับปะรดสังเคราะห์
 พบว่ากลิ่นผลไม้สังเคราะห์ทั้งสามชนิดสามารถดึงดูดยุงได้ดีพอสมควร ฉะนั้นถ้าหากมีการทดลอง
 นำกลิ่นผลไม้สังเคราะห์ไปใช้ในภาคสนาม เพื่อดูความสามารถในการดึงดูดยุง จะเป็นแนวทาง
 เบื้องต้นสำหรับการควบคุมยุงที่เป็นปัญหาทางสาธารณสุขด้วยการใช้ล่อดึงดูด (attractants)
 ต่อไป